

Godišnji IZVJEŠTAJ

Udruga Biom
2025. godina

Bavimo se zaštitom divljih ptica te drugih vrsta i staništa, borbom protiv krivolova i drugih opasnosti za živi svijet, okupljamo zaljubljenike u prirodu, organiziramo volontiranja te educiramo mlade i odrasle. Stručna smo, otvorena i inovativna organizacija, koja sa širokom mrežom članova, volontera i suradnika doprinosi očuvanju bioraznolikosti i utječe na promjene ponašanja javnosti i relevantnih dionika u Hrvatskoj. Kao BirdLife partner sudjelujemo u kreiranju politika za očuvanje prirode na međunarodnoj razini i zagovaramo unaprjeđenje nacionalnog pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta. Ukratko, naša je misija očuvati bioraznolikost zbog dobrobiti prirode i društva.

Kroz svoje edukacijske i zagovaračke te aktivnosti očuvanja Biom doprinosi bioraznolikosti i utječe na promjene ponašanja javnosti i relevantnih dionika u Hrvatskoj. Kao hrvatski BirdLife partner, sudjeluje u kreiranju politika za zaštitu prirode na međunarodnoj razini.

Vidimo Hrvatsku kao zemlju bogate bioraznolikosti, uspješnih ekosustava, divljih vrsta i staništa u kojima ljudi cijene i uživaju u prirodi, koja se čuva kroz povećanu odgovornost prema okolišu i angažman šire javnosti, vlada, organizacija civilnog društva i poslovnog sektora.

Naš cilj je očuvanje prirode, vrsta i staništa s posebnim naglaskom na očuvanju divljih ptica, te zaštita okoliša i održivo korištenje prirodnih dobara.

Prirodni svijet oko nas nije neuništiv i naša je obveza sačuvati ga zbog prirode same i dobrobiti ljudi. Sve što u Biomu radimo, usmjereno je na očuvanje bioraznolikosti bogatstva biljnih i životinjskih vrsta i staništa u kojima žive.

- 2 Uvod
- 4 Program za očuvanje ptica
- 10 Program za staništa i botaniku
- 13 Program za očuvanje sisavaca
- 15 Program Safe Flyways
- 18 Program Public Outreach
- 22 Kako smo komunicirali u 2025. godini?
- 23 Sudjelovanje Udruge Biom u mrežama i inicijativama
- 24 Zagovaranje
- 25 Suradnja s poslovnim sektorom
Organizacijski razvoj
- 26 Financije i administracija
- 27 Popis zaposlenika i članova
Upravnog odbora
- 28 Popis financijera, sufinancijera
i donatora u 2024. godini
- 29 Kako se možeš uključiti?

ŠTO JE OBILJEŽILO 2025. GODINU

Usvajanjem nove Uredbe o ekološkoj mreži na sjednici Vlade RH, Hrvatska je proširila mrežu Natura 2000 i na morsko područje te prvi put proglasila područja važna za očuvanje morskih ptica iz roda cjevonosnica, gregule i kaukala. Također, Hrvatski sabor ratificirao je Sporazum o svjetskim morima, čime je dodatno omogućen razvoj i uspostava morskih zaštićenih područja. Ova je odluka osobito važna jer su morske ptice danas najugroženija skupina ptica na svijetu. Više od 30 % vrsta globalno je ugroženo, a gotovo polovica populacija bilježi pad. U okviru projekta LIFE Artina, sustavnim terenskim istraživanjima i praćenjem ptica pomoću GPS odašiljača kartirana su njihova kretanja te su utvrđena ključna morska područja važna za hranjenje i kretanje.

Program za očuvanje ptica

Zahtjevna aktivnost kontrole malog indijskog mungosa se provodi i bolje nego smo očekivali, a pozitivni rezultati se već mogu vidjeti na nekoliko zavičajnih vrsta. Prestali smo biti netko tko samo savjetuje, provodi istraživanja, izrađuje programe... i postali akteri direktne provedbe uspješne kontrole neke invazivne vrste.

Program za očuvanje sisavaca

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije pokrenulo je postupak donošenja Akcijskog plana suzbijanja nezakonitih radnji prema divljim životinjama za razdoblje 2026.-2029. godine. S ponosom ističemo da je naš tim doprinio izradi nacrtu dio ovog strateškog dokumenta. Plan bi trebao biti donesen tijekom 2026. godine, a njegovo donošenje označit će ključni iskorak prema sustavnom i sveobuhvatnom suzbijanju zločina protiv prirode.

Program Safe Flyaway

Najveći uspjeh ove godine je dobivanje projekta Mosaic of LIFE, koji predstavlja ostvarenje višegodišnjeg sna da se, na krilima izvrsnih rezultata projekta Dinara back to LIFE, proširi područje djelovanja i podigne ljestvica očekivanih rezultata. Projekt se temelji na snažnom i kvalitetnom partnerstvu te na aktivnostima koje će donijeti konkretne i dugoročne koristi, ne samo za zaštitu prirode nego i za očuvanje tradicionalnog načina života, s posebnim naglaskom na ekstenzivno stočarstvo, budući da su zaštita prirode i poljoprivreda na ovom području neodvojivo povezane.

Program za botaniku i staništa

Šarolikom timu kao što je public outreach teško je izdvojiti jedan ključan uspjeh, jer krajnji rezultat našeg rada gradi mnogo malih uspjeha, od uspostavljanja nove web stranice, niza komunikacijskih kampanja i materijala, većeg broja i raznolikosti provedenih edukacija, dodatnih akcija građanske znanosti, novih događanja za članove, dvije posebne fundraising kampanje i mnogih drugih. Ponosni smo što nastavljamo provoditi brojne već tradicionalne aktivnosti, poput Ornitološkog kampa na Učki, promatranja ptica za građane te niza volonterskih akcija, a pritom i dalje pronalazimo vremena osmisliti nove načine za zajednički rad i rast s našom zajednicom!

Program Public Outreach

PROGRAM ZA OČUVANJE PTICA

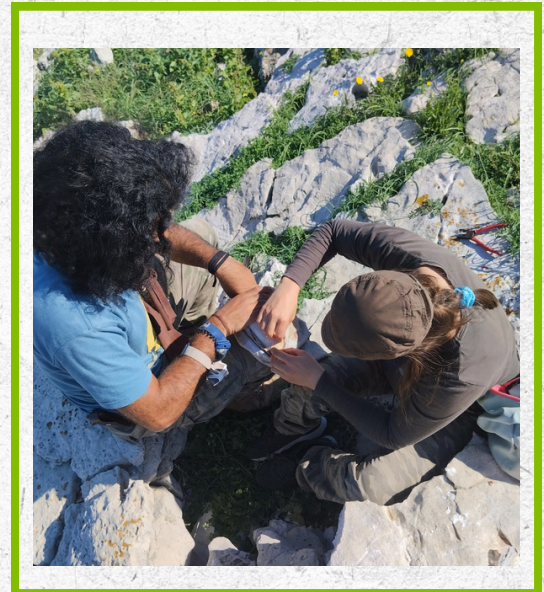

Proteklih nekoliko godina posvetili smo se važnim projektima za očuvanje ptica i njihovih staništa u Hrvatskoj, uključujući projekte LIFE Artina, LIFE TETIDE i LIFE SUPport. Kroz njih nastojimo očuvati ugrožene morske i kopnene vrste, jačati mrežu zaštićenih područja i podizati svijest javnosti o važnosti prirode. Iskustva i rezultati koje smo prikupili sada nam pomažu da planiramo i provodimo nove projekte iz LIFE programa Europske unije te nastavimo naš zajednički rad na očuvanju bioraznolikosti.

LIFE Artina i LIFE TETIDE

Iako su aktivnosti projekta LIFE Artina završile još 2023. godine, projekt je službeno zaključen 2025. dugoočekivanim **proglašenjem dvaju novih morskih zaštićenih područja (POP/SPA)**: Lastovskog kanala i sjevernog Jadrana. Ta su područja ključna za hranjenje i odmor više ugroženih vrsta morskih ptica u Hrvatskoj – gregule (*Puffinus yelkouan*), kaukala (*Calonectris diomedea*) i sredozemnog galeba (*Larus audouinii*) – te su uvrštena u hrvatsku ekološku mrežu Natura 2000.

U međuvremenu nastavljamo aktivnosti očuvanja na njihovim važnim kolonijama u Parku prirode Lastovsko otočje u sklopu projekta LIFE TETIDE. Provedeno je više terenskih obilazaka radi praćenja uspješnosti gniježdenja kaukala i gregule te procjene učinkovitosti mjera uklanjanja invazivnih štakora tijekom sezone gniježdenja.

Osobito ohrabrujući rezultati zabilježeni su na jednoj od najvećih kolonija kaukala u Hrvatskoj, gdje je uspješnost gniježdenja porasla s 15 % prethodne godine na oko 65 % nakon provedbe mjera uklanjanja.

Ovi rezultati jasno potvrđuju važnost kontinuiranih biosigurnosnih aktivnosti za očuvanje morskih ptica. Terenske aktivnosti provedene su uz podršku Javne ustanove "Park prirode Lastovsko otočje" i uz vrijedan doprinos volontera.

Također je provedena analiza snimki fotozamki s gnijezdišta morskih ptica primjenom alata umjetne inteligencije radi boljeg razumijevanja odnosa predatora i morskih ptica, a preliminarni rezultati predstavljeni su na 6. hrvatskom simpoziju o invazivnim vrstama u Zagrebu.

Tijekom 2025. napredovale su i istraživačke aktivnosti te analiza podataka. Dovršene su genetske analize uzoraka tkiva štakora prikupljenih na otočnim kolonijama, a rezultati su predstavljeni na 60. hrvatskom i 20. međunarodnom poljoprivrednom simpoziju na Braču, pružajući važne uvide u genetsku strukturu i podrijetlo invazivnih populacija te podlogu za mjere očuvanja utemeljene na dokazima.

Edukacija i komunikacija s javnošću ostale su važan dio projekta LIFE TETIDE kroz sudjelovanje na manifestacijama poput festivala „Kalanko“ na Visu i „Ribarske fešte“ na Lastovu te kroz radionice u osnovnim školama na oba otoka, čime se podizala svijest o važnosti očuvanja morskih ptica i njihovih staništa.

LIFE SUPport

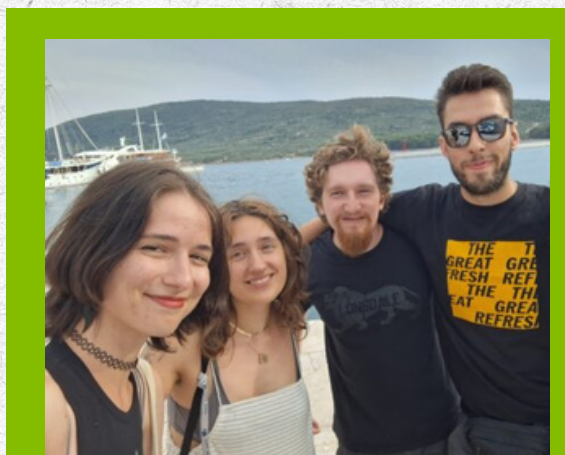
U trećoj godini provedbe LIFE SUPport projekta projektno partnerstvo prošlo je i kroz određene neplanirane izazove. Budući je jedan od projektnih partnera, Poljoprivredna zadruga "Otok Krk", odlučio obustaviti svoje poslovanje, dogovorili smo uključivanje novih partnera, **Općine Baška** i njihovog pridruženog partnera **Trgovačkog društva Baška d.o.o.**

Novi partneri će nastaviti s provedbom aktivnosti koje je do sada provodila Poljoprivredna zadruga. Projektno partnerstvo uspješno je podnijelo i *mid-term* izvještaj, nakon polovice njegova trajanja.

Volonteri **SUP patrole** su i ove godine proveli srpanj i kolovoz na moru oko kvarnerskih kolonija te kroz svoj rad educirali brojne posjetitelje o bjeloglavim supovima, prije svega o važnosti neuznemiravanja ptica na kolonijama, a povremeno su sudjelovali i u akcijama spašavanja ptica čiji prvi letovi nisu bili uspješni, sve u koordinaciji s djelatnicima Centra za posjetitelje i oporavišta za bjeloglave supove „Belí“.

Porast broja gnijezdećih parova bjeloglavih supova (*Gyps fulvus*) na projektnom području nastavio se i u 2025. godini, kada je na poznatim kolonijama zabilježeno njih ukupno 156, a posebno veseli **porast uspješnosti gniježđenja**. Nastavili smo s uspješnom provedbom aktivnosti u koje su uključeni naši predani volonteri, i to kroz monitoring elektrokuacije, pregled snimki videokamera instaliranih na gnijezdu bjeloglavog supa na otoku Plavniku te kroz volontersku akciju popularnog naziva SUP patrola.

Projekt LIFE SUPport uključuje brojne aktivnosti, tako smo proveli **kartiranje pašnjačkih površina na kvarnerskim otocima**, kao i njihovu prioritizaciju prilikom promišljanja o njihovoj budućoj restauraciji i čišćenju. Takve su površine neraskidivo vezane za opstanak bjeloglavih supova u Hrvatskoj, budući da se na njima napasaju ovce, prirodni i najvažniji izvor hrane bjeloglavih supova kod nas. U sklopu te aktivnosti održana je radionica na Cresu s ciljem razmjene znanja između dionika na projektnom području te projekta Dinara back to LIFE, čiju je provedbu koordinirala Udruga Biom.

Djelatnici partnerske organizacije projekta LIFE SUPport, **Javne ustanove „Priroda“** su na hranilištu Strganac, kojim ova ustanova i upravlja, postavili letnicu kojom će se osigurati da ptice sa što manje stresa budu vraćene natrag u prirodu nakon rehabilitacije. Dodatno je uz hranilište postavljena i nova promatračnica.

U 2025. godini održana je i prva u nizu radionica na temu monitoringa elektrokcije ptica na elektroenergetskoj infrastrukturi, odnosno stupovima dalekovoda, te o uspostavi mitigacijskih mjera za ublažavanje ove prijetnje. Ove se radionice provode u koordinaciji Bioma i HEP ODS-a uz podršku ostalih partnera, a u 2026. slijede još dvije.

Nastavili smo aktivnosti usmjerene na očuvanje ovčarstva na kvarnerskim otocima te naručili studiju koja je pokazala alarmantno stanje. Kontinuirani pad broja ovaca predstavlja ozbiljnu prijetnju opstanku bjeloglavih supova, budući su uginule ovce njihov najvažniji prirodni izvor hrane. Najveći izazovi u ovčarstvu su zaštita ovaca od alohtone divljači (divlje svinje i čagljevi) te potreba za obnovom zaraslih pašnjaka. U nastavku projekta planiramo intenzivnije raditi na ovim izazovima te na poboljšanju praksi odlaganja strвина domaćih životinja, a u kontekstu njihove važnosti za prehranu supova.

Očuvanje bjeloglavog supa u Hrvatskoj i značajni pozitivni rezultati provedbe čitavog niza mjera očuvanja, koji se prije svega ogledaju kontinuiranom rastu broja gnijezdećih parova, dovode nas i do nekih novih mogućnosti na polju očuvanja strvinara u Hrvatskoj. Osim promišljanja o daljnjem širenju populacije na neka od povijesnih gnijezdilišta došlo je vrijeme i da počnemo ozbiljnije razmišljati o potencijalnom povratku supa starješine (*Aegypius monachus*) na područje Hrvatske.

Ova, sredinom prošlog stoljeća u Hrvatskoj izumrla vrsta nestala je i iz brojnih dijelova Europe, a posljednjih godina provode se i planiraju projekti reintrodukcije ove vrste na područja u kojima se ova vrsta nekada gnijezdila. S tim smo se ciljem odlučili izraditi studiju izvodljivosti kako bi se ispitala stvarna mogućnost ovog velikog koraka. Izrada studije uz konzultacije i radionice sa svim zainteresiranim dionicima provoditi će se tijekom 2026.

Aktivnosti izvan LIFE projekata

U sklopu stručnih usluga koje smo ove godine provodili za Javnu ustanovu Nacionalni park Krka i Javnu ustanovu Šibensko-kninske županije, pratili smo surog orla. Nažalost, ta je vrsta trenutačno odsutna iz parka i okolne zaravni. Smatra se da je trovanje glavni razlog njezina nestanka s tog područja. Sivi sokol (*Falco peregrinus*) također nije zabilježen, što je moguće posljedica predacije sveprisutne ušare (*Bubo bubo*).

Još jedna skupina ptica koja nije u povoljnom stanju očuvanosti na području i u okolici NP Krka su vrste otvorenih travnjaka, primjerice ćukavica (*Burhinus oedipus*) i dvije vrste ševa Alaudidae, koje su na rubu nestanka zbog postupnog gubitka ovog tipa staništa. Za Park prirode Velebit izradili smo protokol monitoringa ptica otvorenih staništa (uključujući suhe travnjake), pa će se njihov status u narednim godinama sustavno procjenjivati i na tom području.

Na Učki smo istraživali prisutnost istočnog gorskog zvištka (*Phylloscopus bonelli*), za kojeg postoje usmene dojave o pojavljivanju, no našim monitoringom njegova prisutnost nije potvrđena. Za tu je vrstu unutar Parka prirode "Učka" do sada su postojala samo nekolicina povijesnih podataka o gniježđenju u ovom području. Ni naš, vrlo opširan monitoring na području parka u 2025., nije potvrdio prisustvo gnijezdećih parova.

U sklopu monitoringa u Parku prirode Telašćica postavili smo GPS odašiljač na uspješno izletjelog mladunca zmijara pod imenom „Đuro“ kako bismo pratili njegovu prvu jesensku seobu i zimovanje u Nigeriji.

Dok s nestrpljenjem iščekujemo Đurov povratak u 2026. godini, iščekujemo rezultate čak tri nove prijave u sklopu LIFE programa, koji obuhvaćaju različite ciljane vrste i staništa. Ponovno smo podnijeli prijavu za projekt **DIVING DUCKS LIFE**, u suradnji s bugarskim BirdLIFE partnerom, Javnom ustanovom PP Kopački rit i još 13 partnera iz južnoistočne Europe, Kavkaza i srednje Azije. Projektom je planirana obnova više od 2.000 hektara močvarnih staništa u Kopačkom ritu, što bi značajno koristilo ciljanim vrstama projekta: patk njorki (*Aythya nyroca*) i glavatoj patki (*Aythya ferina*).

Također smo se pridružili prijavi **LIFE MEDWINGS**, čiji je cilj poboljšanje uvjeta gniježdenja sredozemnog galeba (*Larus audouinii*) na cijelom području gniježdenja vrste u Sredozemlju. Projekt se temelji na preporukama Međunarodnog akcijskog plana za zaštitu sredozemnog galeba, koji je revidiran 2025. godine.

Konačno, kao partneri u projektu **LIFE PERSISTS**, nadamo se započeti aktivnosti usmjerene na bjelonoktu vjetrušu (*Falco naumanni*), koja je iznimno ugrožena i malobrojna u Hrvatskoj

TOP 3 trenutka u godini

Proglašena su nova područja ekološke mreže Natura 200 za očuvanje morskih ptica (POP - SPA). Riječ je o Lastovskom kanalu i sjevernom Jadranu, a njihovo proglašenje značajno će doprinijeti očuvanju vrsta poput gregule i kaukala.

Usvojen je Plan upravljanja bjeloglavim supom s akcijskim planom kojim je definiran čitav niz aktivnosti kojima će se postići dugoročno očuvanje ove vrste u Hrvatskoj s ciljem provedbe mjera očuvanja.

Članovi Biomovog tima koji se bavi očuvanjem ptica u 2025. su posjetili otoke Krk i Prvić. Osim posjeta važnim lokacijama za bjeloglave supove, članovi tima su planirali buduće aktivnosti, analizu dosadašnjih rezultata, razmjenili iskustava te jačali timsku suradnju. Odlično smo se proveli!

“*Mnogi napori usmjereni na očuvanje prirode zahtijevaju godine predanog i ustrajnog rada, poput proglašenja novih zaštićenih područja ili izrade planova upravljanja vrstama. Upravo zato kontinuirana potpora naših članova i donatora ima presudnu ulogu u ostvarivanju ovih uspješnih priča.*”

Dries Engelen, voditelj programa

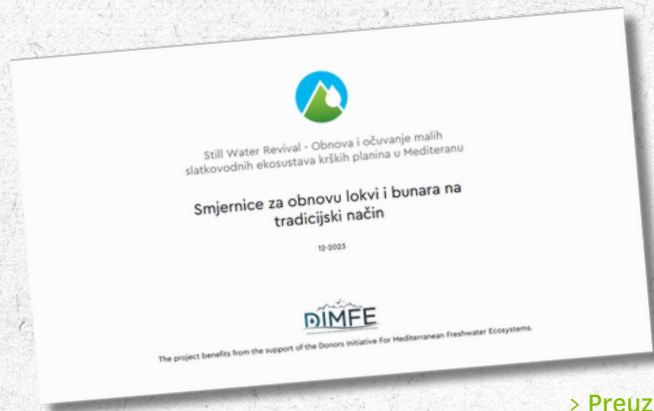
PROGRAM ZA STANIŠTA I BOTANIKU

Godina 2025. bila je razdoblje promjena i neizvjesnosti, ali i postupnog učvršćivanja našeg rada na području botanike i staništa. Iako je započela završetkom niza projekata, ubrzo nam je donijela nove prilike, nastavke uspješnih aktivnosti i pokretanje većih projekata koji su postavili dobre temelje za budući rad. Fokus je pritom ostao na dugoročnom očuvanju prirode kroz terenski rad, stručne pristupe i snažnu suradnju s partnerima.

U 2025. godinu ušli smo s velikom dozom neizvjesnosti, budući da je većina projekata našeg tima za botaniku i staništa bila pri kraju provedbe ili je već završila. Krajem 2024. završili smo projekt Forest beyond borders, kojim smo se tijekom dvije godine bavili kartiranjem potencijalnih prašuma i starih šuma na zapadnom Balkanu primjenom metoda daljinskih istraživanja. Projekt je uspješno proveden te smo unutar partnerstva, pod vodstvom organizacije EuroNatur, dogovorili prijavu nastavka projekta početkom 2025. godine, s ciljem pokretanja konkretnih terenskih aktivnosti provjere dobivenih podataka te poduzimanja mjera očuvanja i zaštite do sada nezaštićenih prašuma i starih šuma.

Krajem ožujka, organizacijom vrlo uspješne završne konferencije u Sinju, na kojoj je prisustvovalo više od 100 sudionika iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine te Crne Gore, završio je projekt Still Water Revival - Restoring and conserving still water ecosystems of Mediterranean karst mountains kojim smo se kroz tri godine bavili kartiranjem i obnovom lokava na području Biokova, Dinare, sjevernog Velebita i Učke i u sklopu kojeg su obnovljene 34 lokve i bunara na projektnom području. U sklopu projekta izradili smo i tiskali Smjernice za obnovu lokvi i bunara na tradicijski način, koje smo distribuirali zainteresiranim dionicima, a dostupne su i putem mrežnih stranica Bioma i projektnih partnera.

> [Preuzmi smjernice](#)

Već krajem 2024. odobren nam je i projekt **InfraSETS – Infrastructuring Social-Ecological Transformations in Water Management and Nature Protection in Karst Landscapes**, kojim nastavljamo rad na malim slatkovodnim ekosustavima. Projekt je započeo u srpnju i trajat će pet godina. Uz to, krajem godine proveli smo i manju uslugu za JU Natura Histrica vezanu uz izradu plana obnove lokava, uz očekivanje nastavka i intenziviranja ovakvih aktivnosti u narednom razdoblju.

Iako je krajem ožujka situacija s projektima bila izrazito neizvjesna, vrlo se brzo počela popravljati. Najprije nam je odobren projekt **Mapping and Strictly Protecting Primary and Old-growth Forests in the Western Balkans**, kojim ćemo tijekom tri godine nastaviti rad na kartiranju i promociji zaštite prašuma. Projekt vodi zaklada EuroNatur, a u partnerstvu, uz Biom, sudjeluju organizacije iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore i Albanije. Ubrzo smo sklopili i ugovore za izradu detaljne karte staništa za područje Ravnih kotara te za provedbu monitoringa amfibijskih staništa i četverolisne raznorotke na odabranim šaranskim ribnjacima u Zagrebačkoj županiji. Obje su usluge do kraja godine uspješno završene, čime smo značajno proširili postojeću kartu staništa na područje Ravnih kotara, dok je monitoring potvrdio povoljno stanje očuvanosti staništa i ciljane vodene papratnjače.

Travanj je donio dodatno pozitivne pomake. Nakon višegodišnje pripreme, u rujnu 2024. prijavili smo projekt **Mosaic of LIFE**, nastavak vrlo uspješnog projekta Dinara back to LIFE, koji je završen krajem 2023. Riječ je o dosad najvećem projektu koji Biom provodi, u partnerstvu s JU NP Krka, Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Ekološkom udrugom „Krka Knin“ i Vatrogasnom zajednicom Splitsko-dalmatinske županije, uz pridružene partnere iz nadležnih ministarstava i javnih ustanova. Projekt je započeo u rujnu te ćemo tijekom sljedećih pet godina provoditi brojne aktivnosti usmjerene na obnovu zaraslih travnjaka na području Dinare, Cetine, Svilaje i Krke te na poboljšanje statusa ciljnih vrsta ptica vezanih uz ta staništa. Poseban naglasak staviti ćemo na očuvanje mozaičnosti mediteranskog krajolika, suradnju s lokalnim dionicima te razvoj prve mjere temeljene na rezultatima (result-based) za travnjake, koja će nakon 2027. postati dostupna poljoprivrednicima.

Do kraja godine odobrena su nam još dva značajna projekta. Projekt **Restoring Wetlands: A Pathway to Biodiversity and Ecosystem Resilience** usmjeren je na obnovu vlažnih staništa na području Vranskog jezera i Ravnih kotara te predstavlja nastavak dugogodišnje suradnje s JU PP Vransko jezero započete još 2016. godine. Projektne aktivnosti već su započele, a prva veća akcija uključivala je sadnju zelene barijere uz cestu Vrana–Pakoštane radi smanjenja uznemiravanja i stradavanja ptica.

U listopadu smo dobili potvrdu financiranja i projekta **Heart of the Dinaric Karst: Protecting Nature and Empowering Communities as a Path to Sustainable Management**, koji ćemo provoditi tijekom tri godine pod vodstvom EuroNatura, u partnerstvu s organizacijama iz Bosne i Hercegovine. Projekt je usmjeren na prekograničnu suradnju u očuvanju krških polja u BiH te područja Dinare i Cetine u Hrvatskoj, s naglaskom na obnovu travnjačkih staništa.

Godinu smo zaključili manje povoljnom viješću o neodobrenju projekta Via Aqua, prijavljenog na program Interreg Slovenija–Hrvatska. Iako projekt u ovom krugu nije prihvaćen, razvijena ideja ostaje relevantna te planiramo njezinu doradu i ponovnu prijavu u nekoj od budućih prilika.

TOP 3 trenutka u godini

Početak projekta Mosaic of LIFE – prilika za izgradnju kapaciteta i širenje primjera dobre prakse u obnovi travnjaka

Izrada karte staništa Ravnih kotara i početak provedbe projekta Restoring Wetlands: A Pathway to Biodiversity and Ecosystem Resilience kroz koji ćemo podići kapacitete za obnovu vlažnih staništa i promovirati njihovo očuvanje

Uzimajući u obzir sve projekte koje ćemo provoditi stvara se zaokružena priča koja nam omogućuje da povežemo aktivnosti i podizemo kapacitete za obnovu raznolikih staništa ne samo u Biomu nego i kod širokog kruga dionika i partnera što će biti vrlo važno u narednih nekoliko godina pošto brojne institucije kreću u provedbu projekata iz Programa konkurentnost i kohezija koji se vrlo često upravo fokusiraju na obnovi staništa.

Pred nama je godina ispunjena vrlo intenzivnim aktivnostima koje ćemo provoditi kroz niz različitih projekata na terenu i u suradnji s brojnim partnerima. Očekujemo da će ti procesi donijeti konkretne pomake u očuvanju prirode i staništa te se nadamo da ćemo već u idućem godišnjem izvještaju moći predstaviti niz zanimljivih, mjerljivih i dugoročno važnih rezultata.

Tomislav Hudina, voditelj programa

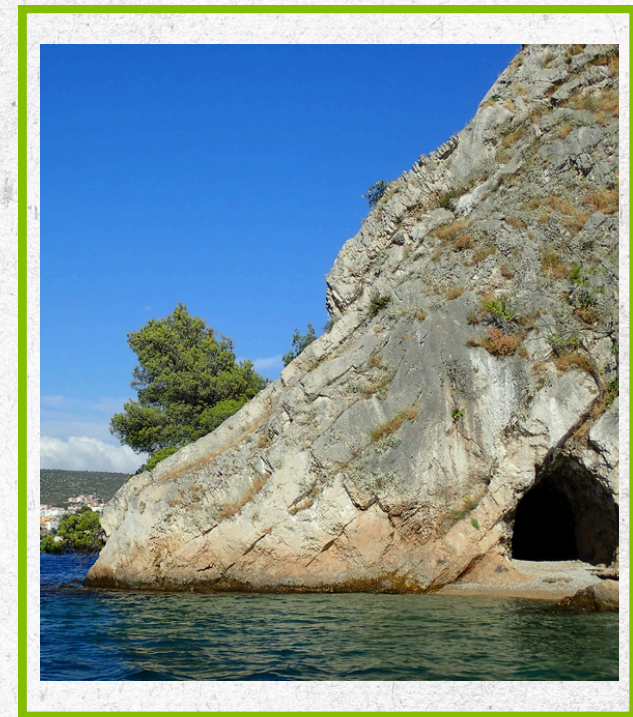

PROGRAM ZA OČUVANJE SISAVACA

U 2025. je donesena odluka da će se dijelovi ovog programa priključiti ostalim programima, ovisno o tematici kojom se bave. Kontrola invazivnih vrsta sisavaca koji ugrožavaju ptice se će provoditi kroz Program za očuvanje ptica, aktivnosti očuvanja sisavaca koji su bitni za neko specifično stanište će se provoditi kao aktivnost **Programa za staništa i botaniku**, a konflikti sa divljim životinjama ili kroz **Program safe flyways** ili kroz Program public outreach.

Ipak, prije priključivanja ostalim programima, u 2025. normalno smo odradili više aktivnosti.

Nastavili smo sa kartiranjem morskih špilja pogodnih za medvjedicu što već dulji niz godina provodimo na cijeloj obali Jadrana i uskoro će cijela naša obalna linija (preko 5.000 km!) biti istražena na ovaj način. Rezultati projekta i dalje pokazuju da su morske špilje slabo prepoznate kao bitno stanište te su pod velikim pritiskom uznemiravanja, naročito u turističkoj sezoni. Započeli smo i sa određivanjem mogućnosti prehrane medvjedice, a gotove rezultate očekujemo u 2026.

Kontrolu malog indijskog mungosa i dalje provodimo na našem projektom području ali pratimo i ostale projekte kontrole invazivnih vrsta koje se sve više provode posvuda u RH. Jako nas veseli to što se problem invazivnih vrsta sve ozbiljnije shvaća i mjere kontrole se počinju aktivno provoditi.

Vuk i čagalj su dvije vrste kojima se bavimo neovisno jel imamo projekt na tu specifičnu temu. Izraziti i kompleksni konflikt sa ljudskim aktivnostima ih čini nezaobilaznom temom svakoga tko se bavi zaštitom prirode. Širenja čaglja nam se jako isprepliće sa problematikom očuvanja bjeloglavih supova jer pojava čaglja na nekom području ugrožava tradicionalno ovčarstvo, dok je konflikt vuka i ekstenzivnog stočarstva kontinuirana priča koja nam je dio projekata održavanja travnjaka.

TOP 3 trenutka u godini

Priključili smo svoje aktivnosti drugim programima

Postajemo sve važniji akteri na području zaštite morske medvjedice

Nastavljamo procese uklanjanja invazivnih vrsta

“ Iako Program za očuvanje sisavaca više ne postoji kao odvojena ustrojstvena jedinica i dalje nastavljamo sa aktivnostima, od sada sa još višom razinom povezanosti sa ostalim programima. Naše aktivnosti ćete moći pratiti kroz aktivnosti Programa za ptice te Program za staništa i botaniku. ”

Ivan Budinski, voditelj programa

PROGRAM SAFE FLYWAYS

Kroz program Safe Flyways komparativnim i sveobuhvatnim pristupom doprinosimo smanjivanju direktnih prijetnji za ptice u Hrvatskoj. U 2025. godini kroz javnu kampanju, razvoj strateškog dokumenta, praćenju izmjena zakonodavstva, suradnju s javnim institucijama, dijalog s ključnim dionicima i volonterske programe napravili smo važne korake prema smanjenju opsega nezakonitog ubijanja ptica – krivolova i trovanja divljih životinja te trovanja olovom iz lovačkog streljiva.

U rujnu 2025., pokrenuli smo javnu kampanju posvećenu problematici trovanja divljih životinja. Kampanja „**Basne koje čuvaju prirodu**“ privukla je pažnju javnosti kroz kreativni koncept slikovnice za djecu. Kroz dvije basne i lijepo ilustriranu slikovnicu educiramo najmlađe o važnosti očuvanja prirode, ugrozama vezanim uz trovanje divljih životinja te važnosti svih dionika u očuvanju prirode. „Basne“ su komunikacijski i edukativni alat koji će biti trajno dostupan u knjižnicama širom Hrvatske.

Uspješan progon krivolova – radionice za suce i državne odvjetnike

U suradnji s **Pravosudnom akademijom** organizirali smo četiri specijalizirane radionice za suce i javne odvjetnike, posvećene uspješnom progonu kaznenih djela nezakonitog ubijanja i hvatanja ptica. Radionice su održane u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. Sudionici su se upoznali s problematikom nezakonitog ubijanja i hvatanja lovnih i nelovnih vrsta ptica. Biomovi stručnjaci su predstavili problematiku, vrste krivolova, motivacije i učinke krivolova. Sudac višeg kaznenog suda je izložio međunarodni i domaći zakonodavni okvir, dok je javna odvjetnica pripremila praktične vježbe temeljene na stvarnim slučajevima i postojećoj praksi.

U suradnji s **Policijskom akademijom**, **Ravnateljstvom policije RH** i **Češkim ornitološkim društvom (Birdlife Češka)**, organizirali smo edukaciju o jedinicama potražnih pasa kao najbolji alat za detekciju slučajeva trovanja divljih životinja. Potražni psi su neophodni u svakodnevnom radu rendžerskih službi u Španjolskoj, Italiji ili Grčkoj. Rano otkrivanje i otklanjanje otrovnih mamaca je jedna od najučinkovitijih mjera za direktno smanjivanje prijetnji trovanja.

Suradnjom s lovcima za zaštitu bjeloglavog supa

Prikupljene podatke o olovu kod supova u Hrvatskoj ukazuju na hitnu potrebu prelaska lovaca na bezolovno streljivo. Od 25 provjerenih jedinki 44% njih je imalo razine olova koje prelaze pozadinski unos ovog teškog metala. Najučinkovitija mjera za zaštitu bjeloglavih supova od trovanja olovom iz lovačke municije je trajni prolazak lovaca na bezolovnu municiju. U sklopu projekta **LIFE SUPport**, Biom je organizirao četiri radionice o trovanju olovom i učinkovitosti bezolovnog streljiva. U sklopu projekta podijeljeno je 5.920 komada bezolovnog streljiva 148 lovaca iz područja Krka, Cresa, Raba i Učke što količinski odgovara preko 56 kilograma olova koje neće završiti u prirodi, okolišu i konzumentima divljači.

Vi ste naša snaga!

Nastavljamo s terenskim radom na praćenju i suzbijanju nezakonitog ubijanja i hvatanja ptica te se čini da naš zajednički rad daje dobre rezultate. U pet godina volonterskog programa za praćenje krivolova na prepelice uspjeli smo pokriti najviše terena do sada, istovremeno imati najmanje mjesta s vablicama do sada. Veliki pad interesa talijanskih krivolovaca za Hrvatskom destinacijom potvrđuju stranice agencija za lovni turizam s kojih nestaju ponude za lovom prepelica s neograničenim ulovom, te nekoliko razgovora s lovcima koji „hvale“ Biom kako smo uništili kriminalni biznis. **Velike čestitke svim uključenim članovima i volonterima!**

U suradnji sa Češkim ornitološkim društvom i Državnim inspektoratom RH, organizirali smo trodnevnu potragu za otrovnim mamcima na području otoka Krka. Tijekom prošle godine primali smo dojave od građana, zbog čega smo odlučili organizirati akciju traženja mamaca uz pomoć potražnih pasa koje koriste partneri BirdLifea iz Češke. U tri dana pretražili smo preko 150 ha travnjaka, zaraslih pašnjaka i šume. Potrage i prijavljivanje otrovnih mamaca ćemo nastaviti u područjima ključnim za očuvanje bjeloglavog supa i surog orla.

Krivolov na delti Neretve gotovo je svakodnevna i svakonoćna pojava. U neretvanskim rezervatima pucnjevi i vabilice čuju se od zalaska sunca pa tijekom cijele noći. Kad vremenske prilike dozvole, na Ušću se svake noći ispali stotinjak hitaca, a vikendom i znatno više. Ove godine smo analizirali rezultate pasivnog akustičkog praćenja. U lovnoj sezoni 2024./2025. na području rezervata „Ušće Neretve“ i „Pod Gredom“ analiza je identificirala 19407 pucnjeva, s tim da zbog prestanka uređaja podaci ne pokrivaju potpunu sezonu. Intenzitet krivolova u rezervatima delte Neretve je ozbiljan. U rezervatu „Pod Gredom“ tijekom jednog dana od 16 sati popodne do 1 u noći tijekom rujna ispucava se prosječno 38 pucnjeva, tijekom studenog 39 pucnjeva, tijekom prosinca 246 pucnjeva.

TOP 3 trenutka u godini

Kampanja „Basne koje čuvaju prirodu“

Razvoj suradnje s Pravosudnom akademijom

Pokrenuli smo akcije traženja otrovnih mamaca s korištenjem potražnih pasa.

U zadnjih pet godina u Hrvatskoj je osuđeno 139 osoba za krivolov lovne divljači i strogo zaštićenih vrsta. Svjesni smo da mali postotak slučajeva doživi uspješno finale na sudu. No, zahvaljujem svim hrabrim građanima, angažiranim

lovcima i uključenim službenicima policije, inspekcije i pravosudnog sustava. Vjerujem da uz angažirano društvo i pripravan aparat kaznenog progona možemo uspješno smanjivati pritisak krivolova na prirodu u Hrvatskoj.

*Boleslaw Slocinski
voditelj programa*

PROGRAM PUBLIC OUTREACH

Našu smo zajednicu i ove godine osnaživali na različite načine te s njom neumorno zajednički radili na očuvanju prirode!

Među našim su se edukativnim aktivnostima ponovno istaknule teme urbane bioraznolikosti. Učenici **šest osnovnih škola te darovita djeca udruge Vjetar u leđa** imali su priliku usporediti svoju inteligenciju i snalažljivost s onom vrana, ali i naučiti više o suživotu s ovim iznimno pametnim pticama.

U suradnji s Fakultetom šumarstva i drvne tehnologije ispitali smo stavove javnosti o vranama u urbanim sredinama, a svoje je mišljenje izrazilo čak 1885 građana. Rezultate ankete i temu suživotu s vranama u gradovima predstavili smo građanima u mjesnom odboru Veslačko naselje.

U sklopu edukacija o suživotu s urbanom bioraznolikošću dotaknuli smo se i drugih skupina organizama kroz izlaganja u **Zagrebu i Sinju**, botaničke šetnje, noćne wildlife ture te promatranja prirode. Građane smo također educirali o načinima na koje mogu učiniti staklene površine sigurnijima za ptice, a izdali smo i **Smjernice za očuvanje šupljina za gniježđenje čioipa**. Sudjelovali smo i na Znanstvenom pikniku koji je ove godine okupio više od 5000 posjetitelja, približavajući teme zaštite ptica i prirode učenicima osnovnih i srednjih škola.

Osnovnoškolce u Rijeci, na Rabu i Malom Lošinj u poznali smo s izazovima s kojima se suočavaju bjeloglavi supovi u Hrvatskoj, dok smo mališanima s Lastova i Visa kroz igre, radionice i sudjelovanje na lokalnim manifestacijama približili život morskih ptica.

Trening prepoznavanja ptica (**BirdID**) ove godine pohađalo čak 26 sudionika koji su kroz predavanja i jedanaest terenskih izlazaka diljem Hrvatske usvajali prepoznavanje hrvatskih vrsta ptica. Uz to, održan je i kraći, lokalizirani trening prepoznavanja lokalnih ptica na području Parka

prirode Žumberak – Samoborsko gorje. Ove godine program je okupio najveći broj polaznika dosad, što nas posebno veseli i potvrđuje snažan interes naših članova za ptice i njihova staništa.

Volonteri su se tijekom 2025. godine mogli uključiti u zimski monitoring ptica vodarica, praćenje sova ušara, te prebrojavanje gačaca na području Zagreba, nastavljajući dugogodišnju tradiciju građanske znanosti i aktivnog uključivanja javnosti u praćenje stanja prirode. Tijekom ljetnih mjeseci volonteri su obilazili gnijezda supova s ciljem edukacije turista i spašavanja jedinki upalih u more, dok su drugi pratili stanje mladih supova u gnijezdima putem snimki s kamera te sudjelovali u monitoringu elektrokcije. Tradicionalno smo se družili uz

edukacije i prstenovanje ptica na **ornitološkom kampu Učka**, koja je okupila 112 sudionika iz 8 zemalja. Osim što su učili o prepoznavanju i prstenovanju ptica, sudionici su sami kreirali edukacije te dijelili znanje u sklopu svakodnevnih aktivnosti.

Važnu razmjenu znanja provela je i Biomova grupa mladih, **Primar**, čiji su se članovi sastali s drugim ljubiteljima ptica iz cijele Europe na međunarodnoj konferenciji u Slovačkoj.

Ponovno su važan doprinos dali i volonteri Europskih snaga solidarnosti. Početkom proljeća pridružili su nam se Lena iz Srbije, Lucie iz Francuske i Anastasis s Cipra. Proveli su s nama nekoliko mjeseci pomažući nam u terenskim istraživanjima ptica, monitoringu ugroženih vrsta i analizi prikupljenih podataka.

Značajan dio njihovog volontiranja bio je posvećen edukaciji i radu s javnošću, a jedno od najposjećenijih događanja ove godine bilo je upravo Anastasisovo. U Prirodoslovnom muzeju s brojnim je posjetiteljima podijelio svoju strast prema dinosaurima te govorio o njihovoj povezanosti s pticama.

Volonteri su svojim angažmanom, motivacijom i interesom za očuvanje prirode postali važan dio Biomove priče.

Volontersku godinu tradicionalno smo započeli zimskim monitoringom ptica vodarica, a nastavili praćenjem ušara, kojima smo ove godine po prvi puta pratili i **uspješnost gniježđenja**. U Zagrebu smo proveli prebrojavanje gačica, dok je naša grupa mladih Primar uspostavila **praćenje kolizija ptica** sa staklenim površinama.

S našim članovima u novu godinu uletjeli smo – viralno! No ne u digitalnom svijetu, već uživo, na **Čakuli sa stručnjacima**, gdje smo razgovarali o virusu Zapadnog Nila i posljedicama epidemija u prirodi. Veljaču smo zasladili druženjem na Kavici s Biomom, uz dobro društvo i toplu dobrodošlicu novim članovima koji su se pridružili našem jatu. Tijekom godine naši su članovi imali priliku usavršiti svoje vještine fotografiranja ptica te sudjelovati u kreativnoj radionici izrade oslikanih božićnih čestitki.

U svibnju smo krenuli na tradicionalni izlet za članove – ovaj put na otok Krk. Promatrali smo ptice, učili o prijetnjama s kojima se suočavaju bjeloglavi supovi, s posebnim naglaskom na problem elektrokucije, te razgovarali o tome kako svatko od nas može doprinijeti njihovoj zaštiti.

Trend uživanja na suncu nastavili smo početkom lipnja u Maksimiru, gdje smo proslavili Biomov 19. rođendan. Godišnjom Skupštinom zaokružili smo još jedno poglavlje i postavili jasne planove za nastavak predanog rada na zaštiti prirode.

Posebno smo zahvalni i našim donatorima, koji su nas podržali u prikupljanju sredstava za naš rad na očuvanju ptica urbanih staništa. Ljetna kampanja 'Za susjedstvo koje cvrkuće' bila je vrlo uspješna, a vrijedna potpora podržat će niz besplatnih tura promatranja ptica kao i nastavak organizacije edukativnih i volonterskih aktivnosti u gradovima.

TOP 3 trenutka u godini

Komunikacijskim iskoracima poput nove web stranice, skoka u pretplatnicima na newsletter te unaprjeđenja sadržaja na društvenim mrežama uspješno smo širili poruke o očuvanju prirode.

Na našim je brojnim edukativnim aktivnostima u 2025. godini sudjelovalo 2965 sudionika, što je čak 1800 više nego prethodne godine.

Velik odaziv građana na ispitivanje mišljenja o pristupu suživota s vranama te izdavanje smjernica za očuvanje šupljina za gniježđenje čioipa obilježili su naš rad na urbanoj bioraznolikosti.

U tek započetoj 2026. godini možete očekivati mnogo novih edukativnih programa, događanja, izleta i drugih prilika za zajedničko učenje i druženje. Tim više što je pred nama i proslava 20. rođendana Bioma! Već smo ozbiljno započeli s pripremama i jedva čekamo s našom zajednicom podijeliti sve što smo pripremili za nju, kao i za očuvanje prirode.

Iva Šoštarić, voditeljica programa

KAKO SMO KOMUNICIRALI U 2025. GODINI?

666 spominjanja u medijima

16 nastupa na TV i radiju

najpraćenija medijska tema:
Bjeloglavi supovi

90.369 korisnika
web stranice
www.biom.hr

147 članka
na web stranici www.biom.hr

Najčitaniji članci

Stvari koje vjerojatno niste znali o
vrabcima

Nevidljiva zamka za ptice

Rušenje gnijezda lastavica i piljaka je
protuzakonito rješenje

Trovanje životinja nije basna

Novi broj časopisa
"Pogled u divljinu"
izašao je u siječnju 2025.

13184
328

1054
210

3146
25

najpopularnija
objava:
Što se događa u
domu supova?

SUDJELOVANJE UDRUGE BIOM U MREŽAMA I INICIJATIVAMA

Legenda	
	promatračko članstvo
	punopravni član
	sekretarijat
	kandidatska članica
	razmjena znanja i iskustva
	razmjena informacija
	zagovaranje na EU razini, razmjena znanja i iskustva
	zagovaranje na nacionalnoj razini, razmjena znanja i iskustva

BirdLife International

Najveće međunarodno partnerstvo nevladinih organizacija za očuvanje prirode, ptica, njihovih staništa i svjetske biološke raznolikosti

BioNet

BioNET je regionalna mreža organizacija koja se zajedničkim djelovanjem zalaže za očuvanje prirode na Balkanu.

Zeleni forum

Neformalna mreža nevladinih okolišnih organizacija u Republici Hrvatskoj s ciljem utjecaja na kreiranje i provedbu politika zaštite okoliša i očuvanja prirode

Mediterranean Alliance of wetlands

Neformalna međunarodna organizacija kojoj je cilj povezivanje i potpora organizacijama koje se bave vlažnim područjima na Mediteranu

International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Međunarodna udruga vladinih i nevladinih organizacija za očuvanje prirode koja djeluje na području očuvanja prirode i održivog iskorištavanja prirodnih bogatstava

Nacionalna ruralna mreža

Mreža dionika u sektoru poljoprivrede koju vodi Ministarstvo poljoprivrede

Together for Med

Mreža nevladinih organizacija, međunarodnih organizacija, istraživačkih centara, privatnih tvrtki, mreža i zaklada predanih smanjenju pritiska na bioraznolikost Mediterana

Renewables Grid Initiative (RGI)

RGI je mreža nevladinih organizacija i operatera prijenosnog sustava električne energije iz cijele Europe koji rade na energetskej tranziciji

Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske (CROSOL)

Nacionalna organizacija civilnog društva aktivna u području međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći

Mreža mladih Hrvatske

Mreža mladih Hrvatske je savez 77 udruga mladih i za mlade na teritoriju Republike Hrvatske

ZAGOVARANJE

U 2025. godini došlo je do velikih promjena u zagovaračkom radu Bioma. Zahvaljujući projektu **Catalyst of Change**, po prvi je put otvorena pozicija stručnog suradnika za politike i zagovaranje, koja je od ožujka i popunjena. Time su povećani zagovarački kapaciteti udruge, ali i Zelenog foruma, naše mreže okolišnih organizacija u Hrvatskoj, jer je nova stručna suradnica preuzela i ulogu vođenja Tajništva te koordinacije mreže. Tako je prošle godine uspješno organizirana i održana izborna Skupština Zelenog foruma u Kninu, na kojoj je sudjelovalo rekordnih 16 udruga članica iz cijele Hrvatske. Na Skupštini je usvojen i novi zagovarački plan Zelenog foruma za 2026. godinu, a proslavljeni su i uspjesi iz prethodne godine.

Budući da se energetska tranzicija u Hrvatskoj zahuktava, u okviru Zelenog foruma po prvi je put pokrenuta radna skupina za energetiku te je održano **pet internih radionica** koje su poslužile kao podloga za sastavljanje zajedničkog position papera, namijenjenog usmjeravanju daljnjeg zagovaračkog rada. Članice Zelenog foruma pružale su tijekom cijele godine podršku brojnim građanskim inicijativama u borbi protiv zahvata koji mogu narušiti kvalitetu života lokalnih zajednica, ali i jedna drugoj kada bi izazovi postali preveliki.

Udruga Biom prošle je godine sudjelovala na sastanku s Glavnom upravom za okoliš Europske komisije, gdje je imala priliku raspraviti aktualnosti u sektoru zaštite prirode i okoliša. Na sastanku s UN-ovim posebnim izjaviteljem za branitelje okoliša razgovarali smo o pritiscima koje doživljavaju branitelji okoliša u Hrvatskoj.

Kao jedan od najvećih uspjeha prošle godine ističemo kvartalne sastanke s Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije, na kojima su prisustvovali ministrica Marija Vučković i ravnateljica uprava Ministarstva. Tom smo prilikom, zajedno s drugim predstavnicima Zelenog foruma, otvarali najvažnije teme u sektoru zaštite prirode i okoliša i zajednički raspravljali rješenja. U okviru Zelenog foruma sudjelovali smo kao predstavnici civilnog društva u brojnim radnim skupinama i povjerenstvima državnih tijela te doprinosili oblikovanju kvalitetnijih propisa, a posebno smo sretni što smo kroz partnerstvo s BirdLifeom osigurali projekt koji nam omogućuje sustavno praćenje izrade Nacionalnog plana obnove prirode.

SURADNJA S POSLOVNIM SEKTOROM

Dok je godinu ranije obilježio novi model rada s poslovnim sektorom kroz razvijanje procesa i kriterija za odabir potencijalnih suradnji te zapošljavanje osobe na poziciji za odnose sa poslovnim sektorom, 2025. godina je donijela neke nove suradnje, nastavak dosadašnjih, ali i završetak pojedinih. Sretni smo što se u 2025. godini možemo pohvaliti i sa prvim poslovnim članom Udruge Biom - tvrtkom **Just Print**. Tvrtke sve više ulažu u očuvanje prirode te su otvorene za prilagodbu svojih ideja kako bi one imale što pozitivniji utjecaj na prirodu.

Osim direktnih suradnji s tvrtkama, u 2025. ostvarili smo i suradnju s platformom **Pinwheel** koja povezuje projekte s tvrtkama koje su zainteresirane donirati za pojedinu svrhu. Kroz tu suradnju dobili smo donaciju za naš projekt restauracije vlažnog staništa na području Parka prirode Vransko jezero. Suradnja s poslovnim sektorom ove godine omogućila je dodatna sredstva kao podršku našim naporima da očuvamo posljednju populaciju bjeloglavih supova u Hrvatskoj, restauriramo vlažna staništa u području Parka prirode Vransko polje, ali i educiramo građane i turiste o važnosti očuvanja bjeloglavih supova te načina kako im pomoći, podignemo svijest javnosti o gubitku staništa brojnih vrsta te načina kako mi možemo pomoći očuvati različite vrste svojim djelovanjem. Nadamo se da ćemo u 2026. godini provesti u djelo svoje planove o smanjenju negativnog utjecaja pojedinih tvrtki na bioraznolikost te da će u svoj rad integrirati prakse koje pridonose očuvanju vrsta.

Strukturiranjem našeg odnosa prema privatnom sektoru, on postaje i vidljiviji te češće dobivamo upite zabrinutih članova na tu temu. Obzirom da je prepoznata potreba da jasnije komuniciramo naše motive za suradnju s poslovnim sektorom, način suradnje i ciljeve koje želimo postići, u 2026. planiramo održati i predavanje za naše članove upravo na temu Biomove suradnje s poslovnim sektorom te modelima suradnje koje provodimo.

ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

Iza mnogobrojnih uspjeha Bioma koje vidite na van stoji predani rad tridesetjednog zaposlenika različitih struka, vještina i znanja koje povezuje strast prema očuvanju prirode. Kako je Biom tijekom godina organski rastao i razvijao se od grupe mladih sturčnjaka u profesionalnu organizaciju koja zapošljava stručnjake koji žele graditi karijeru u očuvanju prirode, tako je i briga o njegovom rastu i razvoju morala postati planska i promišljenija. U 2025. godini smo uložili mnogo vremena i truda na promišljanje kako da naš rad bude utjecajnije a zaposlenici sretniji. Zaposlenici iz Zagreba i Sinja su imali više prilika za susrete i planiranja. Svi su se povezali na godišnjem planiranju gdje smo osim planiranja aktivnosti za 2026. godinu dio dana posvetili teambuildingu i zabavi. Timovi su tijekom godine odlazili na retreatove izvan ureda da bi imali fokus i vrijeme za sve one rasprave i ideje koje im izmiču tijekom svakodnevnog rada u uredu te da ojačaju timski duh i povežu se s novim članovima tima.

Ove godine smo definirali vrijednosti Bioma koje već dugo živimo, što nam pomaže njegovati organizacijsku kulturu koja podržava programski rad Bioma. Verbalizirali smo ono što smo duboko u sebi znali, **da je strast prema očuvanju prirode temelj svega što radimo, da smo hrabri kad se zalažemo za ono što vjerujemo i da potičemo jedni druge da dajemo najbolje od sebe, razvijamo svoje talente i proširujemo znanja.**

FINANCIJE I ADMINISTRACIJA

5

ČLANOVA
UPRAVNOG
ODBORA

30

ZAPOSLENIKA

172

VOLONTERA

251

ČLAN BIOMA

PRIHODI

136.798 €
USLUGE

4.715 €
ČLANARINE

1.492.570 €
DONACIJE

30.024 €
OSTALI IZVORI

1.664.107 €

RASHODI

836.527 €
RADNICI

437.187 €
MATERJALNI RASHODI

207.329 €
DONACIJE PARTNERIMA

42.950 €
AMORTIZACIJA I OSTALO

1.523.993 €

1814 TERENSKA DANA

28 PROJEKATA

21 USLUGA

Održivi razvoj je razvoj koji zadovoljava potrebe sadašnjosti bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje vlastite potrebe.

Gro Harlem Brundtland

POPIS ZAPOSLENIKA I ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA

Upravni odbor

- izv. prof. dr. sc. Toni Safner, dipl. ing. agr., predsjednik
- Joško Gamberožić, dizajner viz. kom., dopredsjednik
- dr. sc. Silvija Kipson, dipl. ing. biol.
- izv. prof. dr. sc. Duje Lisičić, prof. biol. i kem.
- doc. dr. sc. Tvrtko Dražina, dipl. ing. biol.
- Ivana Selanec, mag. oecol. et prot. nat., izvršna direktorica, članica po službenoj dužnosti, bez prava glasa

Članovi Etičkog povjerenstva

- Duje Lisičić, prof. biol. i kem.
- Iva Mihalić, mag. biol., predstavnica zaposlenika
- Vanja Novosel

Zaposlenici zagrebačkog ureda (abecednim redom)

Bijelić Marija, Bogdanić Sanja, Cerovec Valerija, Čupić Iva, Dender Dubravko, Engelen Dries, Hudina Tomislav, Ivanko Martina, Jackson James, *Kapelj Sven*, Klarin Ana, Lukić Jelena, Martinko Ivanov Marija, Mihalić Iva, Nola Đina, Počanić Vovk Paula, **Rajić Lora**, Ribić Ivana, Slocinski Boleslaw, Spevec Dominik, Starčević Morana, Starčević Tanja, Škunca Luka, Šikić Goran, Šošarić Iva, Vodopija Matija

Zaposlenici sinjskog ureda (abecednim redom)

Budinski Ivan, Budimir Zdravko, Glavinić Melani, Kodžoman Ante, Selanec Ivana, Sotinac Tomislav

* novi zaposlenici u 2025. godini

* zaposlenici koji su u 2025. karijeru odlučili nastaviti drugdje

POPIS FINANCIJERA, SUFINANCIJERA I DONATORA U 2025. GODINI

Vjera u naše projekte i
financijska podrška koju ste
pružili omogućila nam je raditi
ono što volimo na dobrobit nas
ljudi i prirode. Ohrabreni i
vođeni time što ste nas
prepoznali te nam dali vjetar u
leđa za sigurniji let u ovoj godini,
želimo izraziti svoju zahvalnost
na povjerenju i doprinosu.

VOLIŠ PRIRODU I SVIĀDA TI SE OVO ŠTO RADIMO?

Prepoznaješ se u programima koje smo predstavili i misliš da postoji način kako da pridoneseš? Odlično!

Učlani se

Ispunjavanjem pristupnice i uplatom članarine postaješ dio našeg jata - strastvene zajednice ljubitelja prirode! Po ućlanjenju dobivaš ćlanski paket koji se, osim ćlanske iskaznice, sastoji od novog broja ćasopisa Pogled u divljinu, ovogodišnjeg bedža za ćlanove te ostvarenja 15% popusta na kupnju knjige Ptice Hrvatske i Europe. A tijekom ćitave godine imat ćete priliku družit se s nama i drugim ćlanovima na predavanjima, edukacijama i izletima.

> [UĆLANI SE](#)

Volontiraj

Možete darovati slobodno vrijeme za doprinos prirodi na razne naćine. Možete se ukljućiti u neke od akcija graćanske znanosti koje organiziramo kako bismo prikupili podatke o pticama ili samo bilježit svoja opažanja u prirodi putem aplikacije Naturalist. Pridružit nam se na nekoj od akcija ili volonterskih kampova tijekom kojih ćete uz aktivan doprinos oćuvanju lokalnih staništa steć brojna znanja o živom svijetu koji ih nastanjuje.

> [VOLONTIRAJ](#)

Ući s Biomom

Svojom donacijom pomažeš nam štititi ptice i druge vrste te njihova staništa, omogućuješ provedbu redovnih i novih aktivnosti za oćuvanje prirode te neovisno, snažno i glasno djelovanje u korist javnog interesa. Što veću zajednicu ljubitelja prirode okupimo, bit ćemo snašniji i glasniji u oćuvanju prirode! Doniraj i podrži nas u zaštitu ptica i prirode jer svi smo mi dio prirode!

> [DONIRAJ](#)

Doniraj i daruj prirodi

Znanje je najvrjednije kada se dijeli, stoga je edukacija jedno od najvaćnijih podrućja našeg rada! Źelimo s vama podijeliti naše iskustvo, stručno znanje, ljubav prema prirodi i strast za njenim oćuvanjem. Pridružit nam se na jednoj od brojnih edukativnih aktivnosti koje organiziramo kako bismo vam predstavili prirodu iz nove perspektive!

> [EDUCIRAJ SE](#)

Ptica godine 2025.

Rusi svračak

Lat. Lanius collurio

SJEDIŠTE UDRUGE

Čazmanska 2, 10 000 Zagreb

01/5515324

info@biom.hr

PODRUČNI URED SINJ

Matića ulica 12, 21 230 Sinj

021/274946

info@biom.hr

IBAN HR4724020061101060150 (ERSTE)

IBAN: HR9123400091110249630 (PBZ)

OIB: 02969783432

---

www.biom.hr

facebook.com/biom.hr

instagram.com/udruga.biom

Financijski
podržava

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva